

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia raamatukogu arengukava 2021–2025

Sissejuhatus

Arengukava on strateegiline dokument, mis määratleb Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (edaspidi EMTA või akadeemia) raamatukogu rolli ühiskonnas, missiooni, visiooni ning olulisemad eesmärgid ja nende saavutamise meetmed aastateks 2021–2025.

Raamatukogu arengukava juhindub EMTA arengukavast, EMTA põhikirjast, raamatukogu põhimäärusest ja Eesti teadusraamatukogude tegevust sätestavatest õigusaktidest.

Tegevuse lähtealused ja roll ühiskonnas

EMTA raamatukogu on suurim muusika- ja teatralane teadusraamatukogu Eestis. Raamatukogu põhiülesandeks on avaliku raamatukogu- ja infoteenuse osutamine: teavikute ja elektrooniliste inforessursside kogumine, töötlemine, säilitamine ja kättesaadavaks tegemine.

Raamatukogu on EMTA tugistruktuuri üksus, mis järgib kogude ja teenuste arendamisel akadeemia õppe-, loome- ja teadustöö põhisuundi ja Eesti teadusraamatukogude vahelist tööjaotust. Raamatukogul on üks filiaal – EMTA lavakunsti osakonna raamatukogu. EMTA raamatukogu osaleb Eesti raamatukogude ühiskataloogi ESTER, Eesti artiklite andmebaasi ISE ja rahvusvahelise muusikateadusliku kirjanduse bibliograafilise andmebaasi (Répertoire international de littérature musicale, RILM) koostamisel ja koostab ainuvastutajana vokaalteoste eestikeelsete tõlgete andmebaasi Loreta. Lisaks osaleb raamatukogu ELNET Konsortsiumi, Eesti Muusikakogude Ühenduse (EMKÜ), Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu (ERÜ), Teadusraamatukogude nõukogu ja Rahvusvahelise Muusikaraamatukogude Assotsiatsiooni (International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres, IAML) töös ning teeb koostööd teiste partneritega.

EMTA on Eesti muusikateadusliku uurimistöö keskus, kuid teadustööd tehakse ka muusikapedagoogika, teatri ja kultuurikorraldusega seotud teemadel. Akadeemia teadustöö toetab Eesti rahvuskultuuri hoidmist ja arengut. EMTA raamatukogu on jätkuvalt kvaliteetse muusika- ja teatralase teadusinformatsiooni pakkuja, kaasaegse ja asjatundliku lugejateeninduse, kasutajasõbraliku töö- ja õpikeskkonnaga teabekeskus.

2019. aastal valmis EMTA uus kontserdi- ja teatrimaja. Tänu juurdeehitusele sai raamatukogu endale kauaoodatud hoidla uues hoones. Ka vanas majaosas eraldati raamatukogule lisapind. Muusikateaduse, interpretatsiooni- ja muusikapedagoogika ning kultuurikorralduse osakonna ruumides leidis endale koha professor Herzi isikukogu. Joachim Herzi tuba avati 18. oktoobril 2019. Seega sai meie eelmise

arengukava üks eesmärke – täiendavate lisaruumide leidmine – täidetud. Käesoleva arengukava prioriteet on jätkuvalt heal tasemel õppe-, loome- ja teadustöö toetamise kõrval raamatukogu ruumide funktsionaalsuse ülevaatamine ja avakogude paigutuse optimeerimine.

Missioon

EMTA raamatukogu missioon on pakkuda akadeemia liikmeskonnale ja teistele kasutajatele parimal tasemel raamatukogu- ja infoteenuseid ja toetada teadmispõhise ühiskonna arengut.

Visioon

EMTA raamatukogu on Eesti juhtiv ja rahvusvaheliselt tunnustatud muusika- ja teatralane teadusraamatukogu. Raamatukogu toimib tugistruktuurina akadeemia õppe-, loome- ja teadustööle, samuti nõustamis- ning kompetentsikeskusena teistele muusikakogudele.

Eesmärgid ja tegevussuunad

EMTA raamatukogu püstitab aastateks 2021–2025 neli strateegilist eesmärki ja kavandab nende elluviimiseks vajalikud tegevused.

1. Kogude arendamine ja säilitamine

Füüsilisel kandjal kasutuskogu ja elektrooniliste inforessursside ajakohasus, otstarbekus, järjepidevus ja kättesaadavus on tagatud parimal võimalikul tasemel. Eesmärkide saavutamiseks raamatukogu

- 1.1. eelisarendab e-kogusid ja võimalusel suurendab osalust ELNET Konsortsiumi ühishangetes, pidades samas silmas säästlikke hankimismooduseid;
- 1.2. osaleb aktiivselt akadeemia publikatsioonide ja lõputööde digitaalarhiivi arendamisel (sh varustab publikatsioonide digikogu metaandmetega nii repositooriumis kui ESTERis);
- 1.3. arendab raamatukogu ruumilist keskkonda nii filiaalis kui peamajas. Avakogude kujundamisel arvestab kasutajate muutuvaid vajadusi, optimeerib järkjärguliselt nende mahtu ja leiab võimalusi avariulite paigutamiseks ka vähem kasutusel olevasse lugejaalasse, näiteks peahoone arvutiklassi;
- 1.4. jätkab akadeemiliste noodiväljaannete (sh heliloojate kogutud teoste) süsteemset komplekteerimist, suurendab autoriteetsete noodiväljaannete ja nüüdismuusika esindatust raamatukogus;
- 1.5. jätkab vanade muusikatrükiste ja akadeemia publikatsioonide arhiivkogu moodustamist ja jälgib Kultuuriministeeriumi juures tegutseva Digitaalse Kultuuripärandi Nõukogu (DKN) tegevussuundi ja otsib võimalusi arhiivis asuvate eesti muusika käsikirjaliste nootide ja teadustööde digiteerimiseks;
- 1.6. korrastab ja täiendab lavakunsti osakonna arhiivi ning leiab võimalusi arhiivmaterjalide kogu terviklikuks paigutamiseks lavakunsti osakonnas.

2. Teenused

On täiustatud raamatukogu kasutamise võimalusi ja juurutatud kasutajasõbralikke infotehnoloogilisi lahendusi. Osutatakse kõrgekvaliteedilist infoteenust, arvestades erinevate sihtgruppide infovajaduse ning kaasaegsete õppe- ja õpetamismeetoditega. Eesmärkide saavutamiseks raamatukogu

- 2.1. juurutab ELNET Konsortsiumi liikmena raamatukogusüsteemiga Sierra ühilduvaid uusi tooteid ja arendusi, nt ühine üle-eestiline lugejakirje, personaalne kataloogiosa artiklite andmebaasis ISE, e-kataloogi ESTER rikastamine kaanepiltidega, andmekogude kohaldamine vaegnägijatele jne;
- 2.2. koostöös IT-osakonnaga monitorib litsentsiandmebaaside kaugkasutamist ja uurib selle lihtsustamise võimalusi;
- 2.3. püüab tagada EMTA raamatukogu kasutajatele juurdepääsu digitaalsetele säilituseksemplaridele ja võimalusel esitab täiendustepanekuid säilituseksemplari seaduse (jõustunud 2017) muutmiseks – autoriseeritud töökoha vahendusel peaks nii peamajas kui filiaalis olema juurdepääs Eestis välja antud muusika- ja teatrialaste teavikute digifailidele, sh ka digitaalsetele helifailidele;
- 2.4. leiab võimalusi raamatukogu kasutajakoolituse kaasajastamiseks;
- 2.5. koostöös haldusosakonnaga arendab välja mugava ja kasutajasõbraliku teavikute laenus- ja tagastusvõimaluse (tark kapp).

3. Õpi- ja töökeskkond

Lugejatele on loodud mugav õpi- ja töökeskkond. Inimesed on kindlustatud efektiivseks tööks vajaliku riist- ja tarkvaraga. Eesmärkide saavutamiseks raamatukogu

- 3.1. arendab raamatukogu ruumilist keskkonda, nt laiendab suhtlemist ja grupitööd toetavat ala (kuulamisruum), leiab võimaluse arvutiklassi ümberkujundamiseks väiksemaks lugemis- ja tööalaks;
- 3.2. piiritleb selgemalt õpi- ja suhtlusalasid;
- 3.3. arendab koostöös akadeemia IT-osakonnaga raamatukogu infotehnoloogilist infrastruktuuri ja kindlustab infovarade vajaliku turvaseme;
- 3.4. arendab lavakunsti osakonna raamatukogus individuaalset tööd ja grupitööd toetavad alad funktsionaalseks ja mugavaks töökeskkonnaks ning täiendab videosalvestiste vaatamise tehnilisi võimalusi.

4. Organisatsioon

Raamatukogu on optimaalse struktuuri, motiveeritud personali, ratsionaalse töökorralduse ja arendustegevusega jätkusuutlik organisatsioon. Eesmärkide saavutamiseks raamatukogu

- 4.1. tihendab koostööd teiste raamatukogude, erialaorganisatsioonide ja mäluasutustega nii Eestis kui ka välismaal: ELNET Konsortsium, EMKÜ, ERÜ, Eesti Rahvusraamatukogu, Eesti Muusikateaduse Selts, Eesti Muusika Infokeskus, Eesti Ajaloomuuseum, Klassikaraadio, Veljo Tormise Virtuaalkeskus, Eesti Teatriuurijate- ja kriitikute Ühendus, Eesti Teatri Agentuur, Tartu Ülikooli teatriteaduse õppetool, IAML, Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche (LIBER), Baltic Audiovisual Archival Council (BAAC);
- 4.2. osaleb aktiivselt IAMLi töös ja sellest välja kasvanud projektides, tagab igal aastal vähemalt ühe EMTA raamatukogu töötaja osalemise IAMLi aastakonverentsil;
- 4.3. lavakunsti osakonna raamatukogu astub ühenduse International Association of Libraries, Museums, Archives and Documentation Centres of the Performing Arts (SIBMAS) liikmeks ning võimalusel osaleb regulaarselt ühingu konverentsidel;
- 4.4. jätkab pingutusi töötajatele konkurentsivõimelise palga maksmiseks ja on kaasatud ka EMTA tugistruktuuride töötajate mittemateriaalse tunnustamise protsessi;
- 4.5. püüab tagada töötajate motiveerituse ja personali järjepidevuse;
- 4.6. võimaldab erialast enesetäiendust ja kindlustab raamatukogutöötajate kõrge professionaalse taseme.

Arengukava täitmine ja korrigeerimine

Käesolev arengukava kehtib aastatel 2021–2025.

Arengukava täitmist korraldab ja arengukava täitmise eest vastutab raamatukogu juhataja. Arengukava arutatakse EMTA raamatukogu nõuandva kogu koosolekul, kus raamatukogu juhataja teeb ettekande arengukava täitmise ning järgmise aasta ülesannete kohta. Vajadusel on nõuandval kogul õigus arengukava korrigeerida.